

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben háshoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 26.

Az új államkölsön.

(K. Ö.) A nagy tőke szeret azzal dicsekedni, hogy nélküle gazdasági életet elképzelni sem lehet. Ha nincs pénz, nem lehet folyókat szabályozni, vasutakat, csatornákat és kikötőket építeni. Pénz nélkül a kultúra fejlődése teljesen fenakad. És mert ebben a dologban van igazság, megköveteli a maga részére azt a tiszteletet, melyet mi csak abban az esetben vagyunk hajlandók megadni, ha a nagytőke fruktifikálási eljárása nem tüntetné fel azokat a jelenségeket, melyeket egy új állami kibocsátás hírével kapcsolatosan tapasztalunk.

Mint ismeretes, a magyar kormány a beruházási szükséglet fedezésére még 1908-ban kerek összegben 76 millió 4 százalékos járadékkötvényt akar kibocsátani. Az emisszió idejéül május végét, június elejét említik.

Minden emisszió sikeréhez két fontos feltétel kívánatik. Első az olcsó pénz. Az olcsó pénz ugy a kibocsátó állam, mint az átvevő pénzcsoport érdekében van. Amennyiben Magyarország a 4 százalékos típusú kötvényekre ment át, nem bocsájthat ki járadékkötvényeket oly idő-

ben, mikor bárki is pénze után többet kap, mint ha azt állampapírokba fekteti. A négy százalékos állampapír kell, hogy kívánatos befektetési papír legyen, akkor utána kapkodnak a tőkepénzesek, ellenkező esetben azonban nem. Jövedelmező befektetési papír azonban csak abban az esetben, ha a tőkepénzes másutt kevesebbet kap pénzeért. De kívánatos az olcsó pénz az átvevő pénzcsoportra nézve is. Azaz amennyiben az olcsó pénz megvan, könnyebben szánja rá magát a kötvényállag átvételére, mintha a drága, ami idegessé és tartózkodóvá teszi.

A pénz olcsóságát illetőleg alkalmasnak lehet mondani az időt és így a mennyiben erre a beruházásra feltétlenül szükség volt, nem lehet kifogást tenni az ellen, hogy a magyar kormány most foglalkozik a kibocsátás eszméjével. A pénz ugyancsak olcsó lett. Londonban 2½%-on, Franciaországban pedig 3¼—3⅞%-on kínálnak magyar pénzt. Németország akkor kötött kölcsönt, mikor aránylag még drága volt a pénz. Sikertült neki. Persze másképpen csinálta, mint mi, amiről alább még szó lesz.

Az emisszió sikerének második feltétele a hasonló típusú járadék tartott árfolyama. A pénz olcsósága folytán feltehető volt, hogy a magyar koronajáradék árfolyama emelkedni fog. Az olcsó

pénznek ez lett volna a természetes következménye. De mit látunk? Azt, hogy a magyar koronajáradék mai árfolyama, mikor ezeket a sorokat írjuk, 93.78 korona. Ezt az alacsony árfolyamot semmi sem indokolja, de az összes számottevő körülmények latbavetésével azt kell mondanunk, hogy itt mesterséges árfolyam lenyomásáról van szó. Mert hasznuk belőle csak azoknak van, akik a járadékkölsönt át fogják venni. Tehát az u. n. Rothschild csoporthoz tartozó pénzcsoport. Ime a nagytőke önzellensége. Nem éri be azzal a haszonnal, amit kap az átvételi és kibocsátási árfolyam közötti különbözet révén, ami annál nagyobb, minél kisebb árfolyamon veszi át a járadékot, de nyereszkeskedni akar spekulációs eladások révén is.

Ez az uzoráskodó eljárás bebizonyítást nyer, ha rámutatunk arra a körülményre, hogy a 4 százalékos koronajáradéknak akkor, mikor 6 százalékos volt a bankráta és mikor Ausztria 2 százalékos járadék adóval sújtotta értékpapírjainkat, akkor is 96 százalékos volt az árfolyama. Ennek alapján bizonyára igazuk van azoknak, akik azt mondják, hogy Bécsben és Budapesten, tehát a fennebb említett Rothschild-csoport székhelyein, a bankok mintegy 60 millió koronajáradékot adtak el. Nyilvánvalóan

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Féltékenység.

Irta: Fernand de Courtivrou.

Louis, a fiatal férj, éppen akkor lépett be a szalonba, mikor neje kedvenc polkáját kezdte el a zongorán. Hallgatva, gondolataiba elmerülten lépett a nyitott ablakhoz és minden csepp vére felháborodott, amint észrevette, hogy mily szemtelenül bámul be ablakán a szemközti szomszédság.

S milyen meglegedettnek látszik; milyen jókedvűen és önérettel babrálja az oldalszakkallát!

Louisban egyáltalán nem volt rosszindulat neje iránt, sőt annyira szerette, hogy féltékeny volt rá; mert hiába féltékenység nélkül nincs szerencsétlen szerelem. És ez a látvány fölkelte benne minden valaha érzett gyanuját.

Nem, egy csöppet sem tetszett neki ez a fiatal ember, nem csinált ugyan semmi figyelemreméltót, de már az maga gyanús, és dühösítő, hogy oly nyugodtan bámul ide.

És lassanként bolond ál bolondabb föltevések nyargaltak keresztül Eugénie férjének agyán.

A féltékenység mardosta hegyes karmaival.

Látta, hogy a fiatal ember kétszer elégedetten bólint a zongora ütemeire. Talán ez a megbeszélte jel, a »Polka des Ecureuils«!

Az bizonyos, hogy Eugénie még nem követett el árusást, de valószínű, hogy ő kezdte a kokettálást; a viselkedése mindenestre elég jelentős.

És Louis sápadtan, mozdulatlanul maradt, az ablakpárkányra támaszkodva.

A szomszéd hátat fordított; bizonyosan észrevette, hogy a kedves szomszédnő helyett egy Bartholo kíséri figyelemmel mozdulatait.

Eugénie most már más darabokat játszott; ezek talán különböző jeladások. Az egyik biztosan azt jelenti: »a férjem itt van!« a másik: »vigyázz!« Késztelen, hogy nem mind érdeklő egyformán a szerelmes szomszéd fülét.

A fiatal házaspár mosolygó egén fekete felhők kezdtek gyülekezni.

Louis annyira beleléte magát abba a gondolatba, hogy megcsalják, hogy nem is tudott másképp nézni néni, mint gyanuval, és kétségbeesett fájdalommal.

Mézesheteik boldog hangulata nagyon megváltozott.

Hogy hiessen el Eugénieről, erről a tisz-

tes szemü, aranyos kedvü angyalról, ilyen alávaló kétszínűséget?

Es oly óvatosak, — tündött magában, — hogy semmi nyomot nem lehetett találni.

Eugéniet nem egyszer megrémítette férjének különös arckifejezése, mert Louis sokkal nyiltabb természetű volt, minthogy a vonásainak parancsolni tudjon, de eltökélte, hogy nem szól, míg bizonyítékokat nem szerez.

Egy nap, amint a szalonon keresztül a hálószobába akart menni, kitűnő gondolat jutott eszébe. A nap heve miatt lebecsültot redőny nyílásai közt meglátta, hogy a szomszéd ablaka zárva van. Lázasan kereste meg Anatol Beloison polkáját és játszani kezdte, minduntalan odapillantva a szomszéd ablakára.

Haj! Alig hangzottak el az első akkordok, már megjelent a fiatal ember az ablakban, épen olyan arckifejezéssel, mint aki a jelt meghallotta és most várja a továbbiakat.

Igen; nem kételkedhetik tovább. Várja, hogy mikor emelkedik fel a függöny és mikor jelenik meg a bájos szomszédnő mosolygó arca.

A nyomorultak! Nyomorultak!
 Louis nem habozott tovább; bosszút kell állania.

Dühösen hagyta el a szalont és egyenesen Eugénie szobája felé indult.

Valódi Panama-kalap 6 korona PFAFF-nál.

azzal a céllal, hogy a koronajáradék árfolyamát leszorítsák és hogy az átvevő pénzcsoport olcsóbban jusson a járadékhoz. És ezzel a közbecsülésre igényt tartó nagytőke a kibocsájtó államnak lehetlenné teszi az olcsó pénz kihasználását.

Az árfolyam lenyomás ellen lehet a betétek és pénztári készletek felhasználásával védekezni. Nincs másra szükség, mint rövid ideig kitartani. A Rothschild csoport monopoliumát pedig azzal lehetne megtörni, ha a magyar pénzügyminiszter szakítana a sablonos járadék-kibocsájtás módozatával és nyilvános aláírásra bocsájtana egy állami kölcsönt.

A Ház munkarendje. A képviselőház az appropriációs javaslat után a vasuti beruházásokat, a végrehajtási eljárás módosításával, a büntető perrendtartás reformjáról és az ügyvédi nyugdíjról szóló törvényjavaslatokat fogja tárgyalni. Ezenkívül még több kisebb javaslat kerül napirendre. Az adóreform és a kívándorlási törvény az őszre maradnak, míg az orvosok fizetésemeléséről ma beterjesztendő javaslat még a nyári szünet előtt fog elintéztetni. Ugyancsak a szünet előtt akarja Apponyi miniszter letárgyalatni a katolikus autonómiáról és a kongruáról szóló javaslatokat is, melyeket a napokban fog a Ház elé terjesztetni. A nyári szünet június hó közepe táján fog kezdődni és szeptember végéig tartani.

A választói törvény. Andrassy Gyula belügyminiszter szerdán az ülés végén fog válaszolni Mezőfi Vilmos interpellációjára és meg fogja jelölni azt az időpontot, amidőn a választói reformról szóló javaslatot be fogja terjesztetni. A Ház folyósóján tegnap azt beszéltek, hogy Andrassy ezt a régen várt javaslatot csak az őszszel fogja a Háznak benyújtani. Az eddigi verziókkal szemben arról is értesülünk,

hogy Andrassy a javaslat tartalmát illetőleg nem fog felvilágosításokat adni és csak a javaslat előterjesztési idejének bejelentésére fog szorítkozni.

Ujabb kilépés a függetlenségi pártból. Endrey Gyula függetlenségi párti képviselő bejelentette Kossuth Ferenc pártelnöknek, hogy kilép a függetlenségi pártból,

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 26.

Elnök: Justh Gyula.

A mai ülés tíz órakor kezdődik. Napirenden a pénzügyi költségvetés részletes tárgyalása van.

Dobrosszláv Péter: A parcellázásnál tulságos nagy teher nehezedik a kisgazdákra. Ezen segíteni kell. Sürgeti a kataszteri eljárás reformját. A tételt elfogadja.

Wekerle Sándor miniszterelnök belátja, hogy e téren tényleg reformra van szükség. A kataszteri felmérést, a földadó reformjával egyidejűleg fogja módosítani. Kéri a tétel elfogadását.

A Ház a tételt elfogadja.

A telekkönyvi költségveteléről ismét felszólal **Dobrosszláv Péter** és különösen a szegény nép sérelmeivel foglalkozik. A legtöbb kistulajdonos ember laikus a telekkönyvi eljárásban és így tetemes kiadásokat kénytelen tenni. Sérelmes az adókezelés is. E részre különösen felhívja a miniszterelnök figyelmét.

Wekerle Sándor megnyugtatta **Dobrosszlávot**. Ami hibák az adókezelés körül előfordulnának, azokat feltétlenül orvosolni fogja. Az olyan adókezelők ellen, akik a legkisebb szabálytalanságot is követnek el, fegyelmet indítanak.

A Ház a tételt elfogadta.

Bosóky Arpád: Az okmánybélyegek elárúsítása nagy teher a tőzsdéseknek, mert az állam méltánytalan velök szemben.

Wekerle Sándor: A bélyeg-elárúsítási jutalékot a múlt évben felemelték úgy, hogy ma már nem is olyan rossz üzlet a bélyeg-elárúsítás.

A tételt elfogadják.

Ábrahám Dezső: A felebbezési illetékek méltánytalanul terhesek. Kéri e visszásság megszüntetését. A váltó és konverzió-eljárásnál is rámutat néhány hiányosságra.

Wekerle Sándor: Kijelenti, hogy úgy az illetéknél, valamint a váltó konvertálásánál vannak kisebb reformra szoruló részek. Ezen majd segíteni fog és pedig az adó reformmal kapcsolatban. Főleg a szegény osztály érdekeire lesz tekintettel. Kéri a tétel elfogadását.

A Ház a tételt elfogadja.

Bosóky Arpád: A tőzsdék jog adományozását és a tőzsdék elhelyezését teszi szóvá.

Wekerle Sándor: Ez adminisztrációs kérdés tulajdonképp nem is nagy a fontossága. A vidéki trafikosok helyzete némely vidéken egyáltalán nem irigylésre méltó, mert a lakosság nagy része szüzdohányzó. (Derűtség.) Kéri a tétel elfogadását.

A tételt elfogadják.

Eber Antal: Az osztrák-magyar bank jövedelem elosztását kifogásolja.

Kérvény a karzatról.

Eber Antal beszéde közben a második emeleti baloldali karzatról egy kérvényt dobta le. A kérvényben **Dankó Rudolf** munkanélküli iparos kért segítséget a belügyminisztertől. **Dankót** a rendőrök kivezették az ülés-teremből.

Eber Antal: A magyar állam nem részesedik a bankjövetelemből az öt megillető arányban. 30 százalék helyett 11 százalék a magyar állam jövedelme.

Nagy György: Ebben is az osztrák császár befolyása győz.

De menés közben megváltoztatta a szándékát; nejét bármikor megtalálhatja, de a szomszéd, az alávaló tolvaj, könnyen megneszelhet valamit.

* * *

Pár pillanat múlva vetélytársa ajtaja előtt állott. Megnyomta a csengőt. Egy vén cseléd nyitott ajtót.

A látogató sápadt színe és vérben forgó szemei nagyon megijesztették; Louis berontott, mint egy bomba és szemtől szembe találta magát azzal, akit keresett.

Rögtön rátámad:

— Bitang! Számon akarom kérni alávaló magaviseletét. Ha ön nem gyáva poltron, meg fogja látni, hogy állok én boszut becsületes elrablóján. Itt a névjegyem.

A fiatal ember megrettenve, elámulva, némán állott előtte.

— Milyen jól tud komédiázni! — gondolta Louis.

— Uram, szólalt meg végre a fiatal ember, — ön téved, én önt nem ismerem.

— Majd meg fog ismerni, de azt nem

köszöni meg, csirkefogó! Nagyon jól láttam mindent.

És dühösen szorította ökölbe a kezét, égve a verekedési vágytól.

— Uram, — szólalt meg ismét a szegény szomszéd, egy félénk és nagyon rövidlátó vézna fiatal ember — uram, biztosítom róla, hogy téved... és ön legalább is... legalább is... (azt akarta mondani, hogy: legalább is bolond, de nem mertte még jobban felbőszíteni.)

Hogy a dolognak véget vessen, előkeresett egy névjegyet és a Louis kezébe adta.

Az gyorsan elolvasta rajta a nevet és a mint kíváncsiságát kielégítette, elnémulva, mozdulatlanul s nagy szemeket meresztve állott meg.

Arcvonásai, melyek eddig örvöngő dühöt mutattak, hirtelen ellágyultak és ajka majdnem mosolyra nyílt.

Hogy miért! A névjegyen Louis ezt olvasta:

ANATOLE BELOISON
zeneszerző

— Hát — kérdezte — hát ön a szerzője a *Polka des...*

— *Polka des Ecureuils?* Igen, uram, — mondta büszke fejmozdulattal a fiatal ember.

— Ah!

— Én vagyok a szerzője.

— És, nem igaz? szereti hallgatni, ugye?

— Oh, uram, — kiáltott Anatole, — hogy szeretem-e?! A mennyben érzem magam, ha hallgathatok valakit, aki jól játszza a polkát! Mint itt, szemben, nézzel! Ott nagyon jól játsza valaki. — Milyen gyönyörűséggel ülök az ablakomba, mikor az első ütemeket meghallom. Nagyon rosszul látok, de a fülem igen jó.

A mi féltékeny férjünk egy pillanatig még némán állott, majd hatalmas kacagásban tört ki.

— Kérem, bocsásson meg, monsieur Beloisson, — mondta, — nagyon kérem, bocsásson meg... Igaza van, tévedtem... eltévesztettem az emeletet...

Ott hagyta a zeneszerzőt (aki megvolt győződve róla, hogy örülte volt dolga) és rohant, hogy minél előbb megcsókolhassa boldog kis feleségét.

Friedländer I. Izsó

angol uri-divat szabó

NAGYVÁRAD, Szent János-utca 14.

Értesitem az igen tisztelt vevőimet és a nagvérdemű közönséget, hogy a tavaszi és nyári idényre a ruhaszövet különlegességeim megérkeztek és azokból állandóan nagy raktárt tartok. Kívánatra mintákat házhoz küldök

Angol, skót és belföldi különlegességek.

Pontos kiszolgálás. — Modern szabás.

Izléses munka.

Eber Antal: Az osztrák császár ebbe nem szólhat bele. Ezt tisztára a magyar és osztrák kormány intézi el.

Wekerle miniszterelnök: Válaszol Ebernek az osztrák magyar bank ráncos jövedelmét államadóságunk törlesztésére fordítottuk. Egy részt azonban készpénzben kapunk; ez az a 11 százalék amit Eber kifogásolt. Legyen meggyőződve a Ház, hogy semmiféle meglevő jogot ki nem engedünk a kezünkben. (Helyeslés.) Kéri a tétel elfogadását.

A Ház a tételt elfogadja.

A többi tételt vita nélkül elfogadták.

Elnök: Konstatálja, hogy ezzel az 1908. évi pénzügyi költségvetést elfogadták.

A tisztifizetés emelése

Elnök: A miniszterelnök ur kíván szólni.

Wekerle miniszterelnök: Van szerencsém a honvédtisztek fizetésének felemeléséről és a legénység ellátásának javításáról szóló törvényjavaslatot benyújtani.

A Ház a javaslat benyújtását tudomásul vette.

Wekerle beterjeszti az appropziációs javaslatot, kéri a javaslatot a bizottságokhoz utasítani, kinyomatni és a Ház tagjai között szétosztatni.

A Ház hozzájárul.

Eszerint az appropziációs javaslat a Ház bizottságaiban tárgyalásra kerül.

Andrássy Gyula belügyminiszter. Benyújtja a községi és körorvosok illetményeinek javításáról szóló törvényjavaslatot.

Elnök: Jelenti ezután, hogy miután a költségvetés már letárgyaltott, a sürgősség megszűnt s így ezután a Ház már nem tart 8 órási üléseket. (Helyeslés.)

Következik a másnapi napirend megállapítása. Napirenden lesz az elnöki irományok bemutatása, kérvények és bizottságok jelentése, továbbá a perrendtartás reformjáról szóló törvényjavaslat beterjesztése, végre a belügyminiszter válasza az általános választójog tárgyában hozza intézett interpellációra.

Elnök bezárja az ülést.

Kiáltások: Hát a jegyzőkönyvhitelesítéssel mi lesz?

Elnök: Pardon majd el feledtem. (Derültség.) Ezután hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét, mire az ülés véget ért.

Az appropziációs javaslat. **Wekerle** Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter beterjesztette az 1908. évi állami költségvetésről szóló javaslatot, mely felhatalmazza a kormányt, hogy a megszavazott költségvetés alapján a bevételeket és kiadásokat foganatosíthassa.

A javaslatához csatolt jelentés részletesen foglalkozik a honvédtisztek fizetésjavításának részleteivel.

A fizetésrendezés e szerint a honvédségnél és a csendőrségnél a következő volna:

táborszernagy	18000 K	többlét	2000 K
altábornagy	16000		2000
vezérőrnagy	13000		1600
ezredes	8800		800
alezredes	6200		200
őrnagy	4800		400 és 800 korona
százados két fokozatban	3000 és 2400 korona,	javítással	3600 és 3000 korona
főhadnagy	2040 eddig,	az új fizetés	2800 korona
a hadnagy	1680 koronáról két fokozatban		1800 és 2000 korona.

Andrássy válasza az általános választói jogról. **Andrássy** belügyminiszter a mai ülésen fog válaszolni Mezőfi Vilmosnak az általános választói jog tárgyában hozza intézett interpellációra. **Andrássy**hoz közel álló lapok azt írják, hogy a miniszter válaszában nem fog kiterjeszkedni a részletekre is, hanem csak a beterjesztés idejét fogja megmondani.

Az orvosok fizetésrendezése.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter tegnap terjesztette a képviselőház elé a közegészségügy rendezéséről szóló 1876. évi XIV. t. c. II. rész I. fejezetének módosításáról szóló törvényjavaslatot. Erre a törvényjavaslatra égető szükség volt, mert a vidéki orvosok helyzete az idők folyamán tarthatatlanná vált. Voltak olyan községi orvosok, akiknek évi ezer korona dotációjuk volt, de olyan is, akinek 400 koronánál nem volt nagyobb a fizetése. Ennek volt tulajdonítható, hogy 190 körorvosi állás állandóan betöltetlen maradt, még pedig oly helyeken, ahol körorvosra igen nagy szükség lett volna.

A törvényjavaslat a községi (kör-) orvosok törzsfizetését egységesen 1600 koronában kívánja megállapítani; a községi (kör-) orvosok javára öt évenként kétszáz koronával emelkedő korpótlék engedélyezését is kontemplálja a javaslatot. Az orvosi javadalmazás nagyobb részét, vagyis a törzsfizetéseket, a korpótlékot és helyi pótlékokat illetőleg azt hozza javaslatba a miniszter, hogy ezt a terhet az állam vállalja magára. Hogy az orvosnak megfelelő lakása legyen, az nemcsak az orvosnak, hanem a hozzá forduló betegeknek s így a közönségnek is közvetlen érdeke. A miniszter ezért azt tervezi a törvényjavaslatban, hogy az orvos vagy lakáspénzt kapjon, vagy megfelelő lakás hiányában a községek ilyennek előállítására köteleztessenek.

A tervezett fontosabb rendelkezések során megemlítendő még, hogy a fuvar (fuvardíjat, uti átalányt), a távolsági díjat, a rendelési, beteglátogatási és a műtétekért járó díjakat — a törvényben meghatározott irányelvek alapján szabályrendeletek fogják megállapítani, hogy a községi (kör-) orvosok illetményeiket ezután az illetékes adóhivataltól előzetes, egyenlő részletekben fogják megkapni; hogy a miniszter egy éven belül országos orvosi nyugdíjintézet létesítéséről fog gondoskodni, továbbá hogy a törvényjavaslat a szabadságidőnek s a helyettesítésnek eddig teljesen rendezetlen kérdését is szabályozza.

Az államkincstárt, a mostani beosztás alapulvételével a következő összegek fogják terhelni:

Törzsfizetés címén	2 635.000 K
Korpótlék címén	537.000 K
Helyi pótlék címén körülbelül	104.000 K
Összesen mindhárom címén 3.276.000 K	
Ehez járul még a bábák részére engedélyezhető helyi pótlék címén körülbelül	100.000 korona,
ugy hogy a fösszeg	3.376.000 korona lesz.
Ideszámítva még a részben az állampénztárt terhelő fuvar- és távolsági díjakat is, az az időszertint rendelkezésre álló adatok eredményéhez képest kerék számban	3.400.000 korona lesz az a többkiadás, mely e törvényjavaslatban tervezett rendelkezések végrehajtása következtében az állampénztárra fog hárulni.

Egy amerikai gyilkos levele.

A lapok sokat foglalkoztak pár hónappal ezelőtt azzal a borzalmas gyilkossággal, melyet egy magyar ember követett el az Océanon, Amerikában. A közlemények háttérében már a villamos szék is megjelent s azóta mindig várják, hogy mikor történik már meg a kivégzés.

Most a gyilkos **Szabó István** levelet írt a börtönéből **Bihardiószegre** a feleségének. A levél ad csak újabb hírt a gyilkosról.

Hosszu idők óta ez az első levél, amit feleségéhez írt a gyilkos. **Bihardiószegről** mint munkabíró erős ember ment ki Amerikába, de nem azért, hogy tisztességes munkával odakint pénzt keresve feleségét és gyermekeit eltarthassa, hanem, hogy Magyarországon szünek bizonyult rossz tetteinek terét odakint magának biztosíthassa. Idehaza pénzt, jólétet ígért a családnak és a család várt heteken hónapokon keresztül és sem pénz, sem levél nem érkezett.

Amerika nagy szabad föld s ott kedvére garázdálkodhatott. A lopás, csalás jól jövedelmezett neki s a keresett pénzt könnyen szórta. Elt gondtalanul s idehaza a családja nélkülözések miatt szintén letért a tisztesség útjáról s **Bihardiószeg** község tolvajai lettek.

Odakint **Szabó István** az év elején kosztadónéjának férjét agyonlőtte orozva s a hullát az ott folyó patakba dobta. A gyilkosság kiderült s **Szabó István** elfogták. **Szabó** tagadta hogy ő követte volna el a gyilkosságot, később azonban bevallotta tettét, de azt adta elő, hogy arra az agyonlőtt ember felesége bízta. A bíróság elrendelte a bizonyítási eljárást és ez még nincs befejezve. Az eddig beszerzett bizonyítékok azonban mind igen súlyosak s maga **Szabó** is bele van nyugodva sorsába. Védője közölte is vele, hogy az ítélet csak halálos lehet.

Most amikor már megvannak számlálva **Szabó** napjai, akkor jut eszébe a felesége. A hosszú fogságban írta az első levelet a feleségének.

Az asszony eddig csak a lapokból értesült a férje cselekedetéről és mindig bizott, hogy férje ártatlan. Most azonban maga a férj írja meg neki a rettenetes valót. Hosszu négy oldalon írja meg, hogy ő nem vétke, őt csak az asszony csábitotta el. Az eddig felejtett fe-

Aki olcsó és elegáns ruhát akar viselni az keresse fel

GELBERT MÓR uriszabó szalonját

Kapucinus-utca 5. szám. I. emelet. Justh-palota.

Hol megérkeztek készpénzzel vásárolt angol és hazai divatelmék, melyekből mivel olcsón sikerült bevásárolni már 22 forinttól kezdve készítek elsőrendű ruhákat mérték szerint, elsőrendű kivitelben. A n. é. közönség b. párfogását kérve vagyok kíváló tisztelettel

Divatos munka. Elsőrendű szabás. Vidéki meghívásra szívesen jövök.

Gelbert Mór uriszabó.

leség egyszerre »Kedves, drága, hű feleségem« lett.

A gyilkos siralmas hangon írja le sorsát s igen érzékenyen bucsuzik el feleségétől és legkisebbik fiától, A levélben azt írja Szabó, hogy meg tudott volna szabadulni a fogságból, ha lett volna 25 dollárja. Erről többet nem ír. Ezután vigasztalja feleségét. Kéri, nyugodjék bele sorsába, már ő is belenyugodott. Megírja, hogy nem villamos széken végzik ki, hanem bitófán.

A levél végén kéri, hogy a kivégzésnél valamelyik rokon legyen jelen. Ezt különösen hangsúlyozza és kéri. Nagyon elhagyatottnak mondja magát. Azt írja, hogy fogsága alatt egy magyar ember látogatta meg csupán.

A végtárgyalás június 4-én lesz megtartva, amikor kihirdetik a halálos ítéletet.

UJDONSÁGOK.

* **Kossuth Ferenc állapota.** Kossuth Ferencet tegnap délelőtt ismét megtámadta régi gyomorbaja. A kezelő orvosának jelentése szerint Kossuth betegségére való tekintettel nem fog részt venni a nagykarolyi Kossuth-szobor leleplezésén.

* **Rukavina altábornagy távozása.** Rukavina Emil altábornagy a helybeli 17. számú gyaloghadosztály parancsnoka véglegesen eltávozik Nagyváradról. Egyelőre Bécsbe fog menni, ahol részt vesz a tábornoki kar hódolatában, melyet Öfelsége előtt mutatnak be s anélkül, hogy Nagyváradra visszatérne, három havi szabadságra megy. E hosszabb szabadságolás a tábornok megrongált egészségi állapotával van indokolva, de már nem titok többé, hogy az csupán megelőzője az altábornagy végleges nyugalomba vonulásának, ami már szeptemberben meg fog történni. Távozásával a helybeli társadalom egy rokonszenves kimagasló tagját veszíti el benne.

* **Rendkívüli közgyűlés a szinkör-építése ügyében.** A nagyváradai szinkör építésének kérdését még e hó tolyamán el kell dönteni, mert ha a jövő hó elején nem kezdeti meg az építést Reisinger József vállalkozó, nem készülhet el olyan időre, hogy még ezen a nyáron, vagy legalább is a nyár végén és az ősz elején játszhasson benne a szintársulat. Ha pedig csak jövő nyárra lehetne igénybe venni, jobb ha hozzá sem fognak most, hanem elhalasztják az építkezést a jövő évre, amikor március és áprilisban könnyen elkészíthetik s legalább nem romlik egy télen át. De az adott viszonyok mellett, ha valami zavaró incidens nem jön közbe, augusztus közepére, vagy szeptember elejére elkészülhet a szinkör s még legalább 6 vagy 8 hétig előadásokat tarthat az új otthonban a szintársulat. A polgármester rendkívüli közgyűlésre hívta össze a törvényhatóságot május 29-re a szinkör építése tárgyában s erre vonatkozólag a következő meghívót bocsátotta ki a bizottság tagjaihoz:

Valamennyi Bizottsági Tag Urnak! A nyári szinkör építése ügyében f. évi május hó 29-én (pénteken) délután 3 órakor megtartandó rend-

kívüli közgyűlésre bizottsági tag urat tisztelettel meghívom. Nagyvárad, 1908. május hó 26. Rimler Károly, polgármester.

* **A jogügyi bizottság ülése.** Nagyvárad város jogügyi bizottsága szombaton, május 30-án délután 3 órakor ülést tart. Ez alkalommal több fontos ügy kerül tárgyalás és véleményre. Így a városi székház építési összegének egy részét későbbben fizette ki a város Rimanóczy Kálmánnak, aki az összeg után kamatot követel. Erre nézve kér a tanács jogi véleményét a szakbizottságtól. Tárgyalásra kerül továbbá a városi levéltár kiselejtezéséről szóló szabályzat, amelyre a közgyűlés kér véleményét a szakbizottságtól. Végül tárgyalás alá veszi a szakbizottság a falragaszok és hirdetések kiűgyesztéséről s a hirdető oszlopok felállításáról készített szabályrendelet-tervezetet.

* **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Ferenczy Dénes belényesi adóhivatali ellenőrt a nagyigmándi m. kir. adóhivatalhoz pénztárnokká nevezte ki.

* **Sulyok Istvánné temetése.** O. i. ási részvét mellett helyezték örök nyugalomra tegnap délután Sulyok István ev. ref. esperes nejeének hült tetemeit. Az újvárosi ev. ref. templomban és a lelkes lak udvarán s a templom előtti téren több ezerre menő közönség gyűlt össze. A templomban Csák Máté ev. ref. lelkes megfahó imát mondott, az egyházi énekkar pedig gyász énekeket adott elő. A diszes ércokporsót s a koszorukocsit ellepték a remek koszoruk. A diszes temetést Weiszlovits Lajos temetkezési intézete rendezte.

* **A fürdővasut villamos áramhasználatára.** A terbe vett fürdővasut tudvalevőleg Nagyvárad városától szerzi be az üzeméhez szükséges villamos áramot s erre nézve szerződést kötött a várossal. Balányi Imre, a villamos telep igazgatója előterjesztést tett most a tanácsnak, hogy a villamostelep felügyelő-bizottsága az áramfogyasztásra vonatkozó szerződést elfogadta, azonban szükségesnek tartja, hogy egyes pontokra nézve a jogügyi szakbizottság véleménye is kikeressék. A szükséges befektetéseket azonban csak akkor eszközli a felügyelő-bizottság, ha a fürdő vasut építését megkezdik.

* **A primadonna tolvaja.** Károlyi Leonával a Szigligeti-színház kiváló primadonnájával nemcsak a nagyközönség foglalkozik — közelekvén az ünnepeltetés estéje — hanem a hatóság is. Megirtuk, hogy a jeles színésznőt érzékenyen meglopta valaki. Busurranó tolvaj, készpénzt és ékszert vitt el Károlyitól. Az eset a rendőrséget fokozott ambícióval biztatta a nyomozásra, annál is inkább, mert az utóbbi időben egy felfedezhetetlen tolvaj nagyban garázdálkodott az ékszerek között. A rendőrség gyanuja Lázár Sándorra irányult, akit tudvalevőleg veszedelmes busurranó tolvajnak ismernek. Lázárt Budapesten le is tartóztatták s a nagyváradai vizsgálóbíróhoz kísérték. A rendőrség gyanuja igen alapos s a körülmények meg Lázár vallomása csak megerősítik azt. Lázár május 13-ától május 18-ig saját vallomása szerint Nagyváradon tartózkodott. Május 13-án a Schmed-féle ékszerlopás történt ezután

Lázár — bárha ezt tagadja — Nagyváradról Kolozsvárra utazott. előbb azonban az ékszereket Nagyváradon értékesítette. Május 15-én történt a Károlyi-féle lopás. Ezután Lázár Nagyváradon tartózkodott s itt a különböző mulatóhelyeken százakkal fizetett. A vallo-mások alapján Lázár továbbra is fogva maradt s a vizsgálat tovább folyik. Lehet, hogy a rendőrség ajándéka az ékszeroltvaj lesz a primadonna holnaputáni ünnepeltetésén. Ez az ajándék ugyan nem sokat ér, de legalább a rendőrség jóindulatát fogja jelképezni.

* **A Párizs-patak megint illatozik?** Az akácillatos bűvös májusi éjszakákba, mint az addizmus a költészetbe, úgy vegyül bele a Párizspatak kellemetlen illata. Botrányos levegő lebeg azon a patakon. Este amikor különben az egészséges városrész utcáin sétál a lakosság legnagyobb része, a Párizs patak mellől zseb-kendőkbe rejtett orral futnak az emberek. Ez a patak a közönség emlékezete óta nem volt kitakarítva s a meleg napok valósággal felforraltják a sok piszkot, melyek öntik a miazmás gázokat. A patak mizerábilis állapotára felhívjuk az illetékesek figyelmét annál is inkább, mert a tifusz nagyon szereti az ilyen helyeket.

* **A legényegylet halála.** A Nagyváradai Katolikus Legényegylet iránt az utóbbi években kifejtett működése után nagyobb arányu érdeklődés nyilatkozik meg a jóirányu mozgalmakat figyelemmel kíséző és támogató társadalom részéről. Legutóbbi hangversenyén igazán előkelő közönséget volt alkalma együtt látni s a vezetőség örült a tartalmas programtól föltöltött meglepedés föltölt. Ujabbán is érkeztek még az elnökséghez adományok a hangverseny céljaira, valamint az egylet segélyezésére most érkezett egy helybeli pénzintézet jótékony adománya. A beküldött összegek következő jövevőkől érkeztek az elnökséghez. Nagyváradai takarékpénztár 50 kor., Kiss Dávid 6 kor., Kasztl Sándor (Hidegkut), Réti Sándor (Kupóc-pusztá) Dobozy János, Kovács Márk (Szentjobb 4-4 kor., Szébeny Gyula (Székelyhid), Gödör László (Mezőtelegd), 3-3 kor. Szabó Sándor (Szeghalom) 2 kor., Erdélyi Albert 1 korona. A nagylelkű adományokat nyilvánosan nyugtázza s a legnagyobb hálával viszonyozza az egyesület.

* **Öngyilkos gyermek.** Az erkölcsi romlottságának s a társadalom betegségének a jele, hogy már gyermekek közül is kerülnek öngyilkos. Erre jellemző példa a következő öngyilkossági eset: Ventesen Pető Sándor 11 éves iskolásfiu tegnap reggel, mikor egyedül maradt szülei lakásában, édesatyjának fiókjából a revolvert ellopta s azzal löbe lötte magát. A gyermek azonnal meghalt. A nyomozás során megállapították, hogy a kis fiu azért lett öngyilkos, mert a nagyanyja szigorúan bánt vele. A fiu rakoncátlan természetű volt s emiatt bánt vele szigorúan a nagyanyja.

* **Vasuti szerencsétlenség.** Tegnap délután ismét vasuti szerencsétlenség történt a nagyváradai vasuti pályaudvaron. Kórodi István vasuti munkás a vasuti sinek csavarjainak megerősítésével volt el foglaltva, éppen ott, ahol a tolatásokat végezték. A szerencsétlen ember annyira elmerült a munkájában, hogy későn vette észre az egyik tolatómozdony közeledé-

Értesitem a n. é. közönséget, valamint igen tisztelt megrendelőimet, hogy a

tavaszi- és nyári idényre

angol skót és belföldi szövetkülönlegességeim megérkeztek.

Fischer Márton uri divat szabó

KERT-UTCA 1. SZÁM. (Szent László-tér sarok.)
Pontos kiszolgálás. Modern szabás.

sét. A figyelmeztetés már későn volt, mert a szegény munkás nem tudott elég gyorsan ki menekülni a sinek közül. A jobb lába a kerek alá került s a lába fejét a kerék teljesen összeroncította. A súlyosan sérült embert azonnal beszállították a biharmegyei kórházba, ahol gyógykezelés alá vették s az összeroncolt lábat bekötötték. A lábfejet le kell vágni, az épen maradt sarokrész nélkül. Azonban így is nyomorék marad s legfeljebb valamely könnyebb szolgálatra alkalmazhatják. *Zilahy Antal* tb. rendőrbiztos kihallgatta a sebesültet, hogy a vizsgálat megállapíthassa, nem terhel-e valakit mulasztás a szegény munkás szerencsétlenségéért.

* Mozgófényképek a Bazár-kertben.

A Bazár-kert buja lombos ákácjai alatt sorakozik most: esténként a közönség. A pompás kert egy csapásra visszanyerte régi kitűnő hírét, népszerűségét s látogatottsága más évekhez képest megtízszereződött, hogy az Edison-színház a kertben rendezte estéli mozgófénykép-előadásait. Tegnap óta ismét élénk, változatos, gyönyörű új műsor van, melyet nagy tetszéssel fogadtak. A műsor kacagató bohózatokon, megható drámai jeleneteken kívül nagyhatású pászines képet is nyújt.

* **Befizetések.** A Polgári takarékos és segélyszövetkezet befizetési ünnep miatt holnap azaz csütörtökön d. e. 9 től 11 óráig teljesítendők.

* **Gyógyszertár a Félixfürdőben.** A Félixfürdő fejlődésében jelentős esemény történt. Megnyitott *Kovács Béla* gyógyszertára a fürdőben. A Félixfürdő ezzel is újabb lépéssel haladt arra, hogy a közönség igényeit minden tekintetben kielégítse. A gyógyszertár tekintettel a fürdő nagy látogatottságára, egyike lesz a legforgalmasabb patikának.

x **MOLNAR H.** Bémer-téri cukrászdájában állandóan 2-szer naponta friss Mignon kávéhoz való sütemények és tea-sütemény kapható. Telefon 395.

x **Legdivatosabb némez és szalma kalapok három koronától kezdve REICHARD áruházában kaphatók.**

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Szerda: Igazság. A Góth pár és Szerémi Zoltán harmadik vendégfőlépte.

Csütörtök délután: Tanitónő; este Gül Baba Károlyi Leona ünneplése.

Péntek: A zárda csillaga Váradi Aladár operettje.

Szombat: A zárda csillaga Váradi Aladár operettje.

Vasárnap délután: Szabinnők elrablása; este Megváltás felé, szociális dráma.

A Góth-pár és Szerémi Zoltán ma szerdán este bucsuzik el a nagyváradi közönségtől, mely tiszteletének és szeretetének jeleivel halmozta el a színpad illusztris vendégeit. A bucsuzó vendégeket a közönség lelkes, meleg óvációkban fogja részesíteni.

Érdekes bemutató. A színház drámai személyzete nagy lelkesedéssel készül *Garami Ernő* óriási hatású szociálista darabja, a »Megváltás felé« című dráma bemutatójára. A hatalmas erővel és művészettel megírt dráma bemutatójára. A hatalmas erővel és művészettel megírt dráma fővárosi nagy sikere után most indul vidéki hódító körútjára. Erdélyi Miklós színiigazgató finom érzékére vall, hogy igyekezett *Garami* drámáját megszerezni színháza s közönsége számára. A »Megváltás felé« vasár-

nap este utolsó béreltszámában kerül bemutatásra. A főszerepek a legkitűnőbb kezekbe jutottak.

Ünnepi előadások Holnap, csütörtökön két előadás lesz a színházban. Délután Bródy szenzációs darabját, a »Tanitónő«-t adják, este a »Gül Baba« kerül színre. Ez előadásra fogják tisztelői nagy ünneplésben részesíteni Károlyi Leonát. Vasárnap délutánra a »Szabinnők elrablása«, estére a »Megváltás felé« van műsorra tűzve.

TANÜGY.

Vizsgálatok sorrendje a premontrei főgimnáziumban.

A) Magántanulók vizsgálata.

Junius 12. Írásbeli vizsgálat.

Junius 13. Szóbeli vizsgálat.

B) Nyilvános rendes tanulók vizsgálatai.

Junius 9 d. u. 3 ó. gyorsírás és francia nyelv, d. u. 4 ó. műének.

Junius 10. d. e. 12—1-ig VII. oszt. egészséggtan; d. u. 4 ó. torna.

Junius 12. VII., VI., V., IV., III. B) oszt. hittan.

Junius 13. III. A) II. B) II. A) I. B) I. A) oszt. hittan.

Junius 15. VII. o. magyar, latin történet.

— VI. o. latin, görög, görög p. irod. — V. o. magyar, német történet. — IV. o. term. rajz, mennyiséggtan, geometria. — III. B) o. német, történet. — I. B) o. földrajz, term. rajz.

Junius 16. II. B) o. földrajz, term. rajz. — II. A) o. számgtan, r. geometria. — I. A) o. magyar, latin.

Junius 17. III. A) o. földrajz, számgtan, r. geometria.

Junius 19. VII. o. mennyiséggtan, természetgtan. — VI. o. magyar, német, történet. — V. o. latin, görög, görög p. irod. — III. B) magyar, latin. — II. A) földrajz, term. rajz. — I. B) o. számgtan, r. geometria.

Junius 20. IV. o. német, történet. — III. A) oszt. magyar, latin. — II. B) oszt. számgtan, r. geometria. — I. A) o. földrajz, term. rajz.

Junius 23. VII. o. német, görög, görög p. irod. — VI. o. term. rajz, mennyiséggtan. — III. B) o. földrajz, számgtan, r. geometria. — I. B) o. magyar, latin.

Junius 24. V. o. term. rajz, mennyiséggtan. — IV. o. magyar, latin. — III. A) o. német, történet. — II. B) o. magyar, latin. — II. A) o. magyar, latin. — I. A) o. számgtan, r. geometria.

A vizsgálatok reggel 8 órakor kezdődnek, melyekre a szülőket és a tanügy barátjait tisztelettel meghívja.

Nagyvárad, 1908. évi május hó 24-én.

Az igazgatóság.

ÁVIRATOK.

Eltűnt hercegő.

London, máj. 26. A megszökött Fürstenberg Amália Leontina hercegő dolgában a londoni rendőrség nagy energiával folytatja a nyomozást. Mindazokat a kikötőket, melyekben csatornagözösek kiszoktak kötni, dedektívek figyelik meg, de mindeddig nem sikerült a hercegő nyomára akadni. Londonban is egész sereg detektív keresi a hercegőt szállodákban és penziókban s az összes vasuti állomásokon gondosan megfigyelnek minden utast.

Letartóztatott diákok.

Kattaró, máj. 26. Ezelőtt néhány hónappal itt letartóztatott négy montenegrói diákot, kiket azzal gyanúsítanak, hogy részük volt a fejedelmi család elleni összeesküvésben. A letartóztatott diákok, akiknek kiadását egyé-

iránt megtagadták, tegnapelőtt éhező sztrájkot kezdtek, mert még mindig nem állították őket a bíróság elé. A késedelemnek az az oka, hogy az osztrák hatóságok megakarják várni a lettingében most kezdődő bombapör kimenetelét.

Nagy árviz Amerikában.

New-york, május 26. Oklahoma és Texas államokban az árviz eddig 2 millió dollár kárt okozott. A kiáradt tolyamok számos hidat és házat magukkal ragadtak. Sok ezer ember hajlék nélkül maradt. Utasokkal megtelt vonatok szabad ég alatt állnak és nem tudnak tovább menni. Egyes utcák 7 lábnyira vannak víz alatt. A vizeken mindenütt holttestek usznak. Dallas városban tűz ütött ki, amely az egész várost pusztítással fenyegeti. A tűz terjedését úgy igyekeztek megakadályozni, hogy egész házsorokat dinamittal felrobbantottak.

EGYESÜLETEK.

Uj katolikus körök. A belügyminiszter a tokaji Rákóczi katolikus kör, — a dobokai római katolikus olvasókör — és a csátaljai kath. gazdakör alapszabályait jóváhagyta.

MULATSÁG.

A legényegylet háziestélye. A nagyváradi Katolikus Legényegylet ifjusága folyó május hó utolsó vasárnapján, 31-én pompás háziestélyt rendez Teleky-utca 13. számú saját helyiségében. Tágas, nagy termeit rendezi külön ezen célra. Kitűnő kisbandát fogad e kellemes estére. Az egylet rendes látogatóit és becses hozzátartozóit pedig szíves megjelenésre kéri s magyaros vendéglátással fogadja az egyesület ifjusága nevében a rendezőség, A kedves háziestély kezdete este 8 óra-ór. — Belépő személyenként egy korona.

Igazságszolgáltatás.

Harc a havasok alján.

A Kalenyásza kietlen, kopár szirtjeinek a békés csöndjét, amit legföljebb az arra kóborló hideg, havasi szél süvöltése vagy egy-egy oda tévedt kiéhezett, lapos horpaszu ordas vagy medve rémes üvöltése vert föl, különös, szokatlan lárma, vad szitkok és ütlegek tompa puffanása zavarta meg az 1905. év júliusának egyik csöndes, csillagsugaras, nyári éjjelén.

A szikla alján festői rendtelenségben szétzúrt, ütött-kopott kalibákból álló két oláh falucska terül el. Dirinyesd és Köszvényes. A két falu közösen kibérelt egy területrészt az ottani Bánffy-erdőből, amit legeltetés céljaira használt. A faluk legelőjét a gör. szert. püspökség legelőjétől egy kietlen völgykatonán, az ugynevezett Kaputa sáncura választja el, amely természetalkotta határvonalként tátong a két terület között. A lakosság azonban nem nagyon respektálta még ezt a határt sem és igen gyakran megtörtént, hogy a marháik legelészés közben »áttevedtek« az uradalmi legelő területére. A kár, amit ezáltal okoztak, nagyon is észrevehető nyomokat hagyott hátra s ezért a legelőt ál-

landó felügyelet alatt tartották, a tertéseket azonban nem sikerült elcsipni.

A dolog már a végletekig kezdett fajulni, ezért Oross Sándor erdővéd elhatározta, hogy akármilyen uton-módon véget vet ennek az állapotnak és a kérdéses éjjelen Benkis Nikita Girba Vaszi és Kokos Péter mezőőrökkel lesbe állt és várták, hogy mikor bukkannak elő a titokzatos legelődézmálók. Nem sokáig kellett várniok. Néhány pillanat múlva mintegy 70-80 marha tört át a tilos területre s nyomukban az öreg Butye János aluj Flintyik csöndes pipaszó mellett, nyugodt lelkiismerettel ballagott. Csak akkor rezzent föl, mikor az erdővéd harsány »állj« kiáltása önkénytelenül is megállásra készítette s mint valami tulvilági jelenésre, úgy bámult az előtte álló, szálas erdővédre.

A meghökölése azonban csak pillanatig tartott, a veszély érzete visszaadta a lélekjelenlétét s harsány ordítózással zavarta föl a szét-szórt kalibákban szendergő társait, akik kapákkal és dorongokkal rohantak egyetlen vagyionuk, marháik védelmére. A két csapat közt az éj sejtelmes csöndjében elkecseregett véres tusa folyt le, amelyből az erdővédek véres fővel hátrálni voltak kénytelenek.

Az ügynek a nagyváradi kir. törvényszék büntető bírósága előtt lett folytatása, amely a tegnapi nap folyamán vont felelősségre az izgága embereket.

A tárgyalást Millye Gyula elnök vezette, mellette Bazalla Béla és Ember Géza szavazóbírák működtek. A körvádat Vattay alügyész képviselte, a védelmet dr. Lázár Aurél látta el.

A tárgyalás folyamán a vádlottak részben beismerésével és mintegy 20-25 tanu terhelő vallomásával beigazolást nyert a vád tárgyát képező tény, amelyvel szemben a vádlottak azzal védekeztek, hogy az erdővédek eljárásának semmi jogos alapja nem volt, mert a marháik nem a tilosban, az uradalom területén, hanem a faluk kibérelt legelőjén voltak.

Ez az állításuk azonban a tanuvallomások alapján megdőlt.

A perbeszéd elhangzása után a törvényszék meghozta az ítéletet, amely Butye János aluj Flintyiket, mint felbujtót és értelmi szerzőt, 7 havi fogházzal, Morkán Jánost 4 hónapi, Morkán Juont, Butye János Tódort, Butye Györgyöt, Lázár Tódort és Butye Miklóst és Páska Jánost egy-egy havi fogházzal sújtotta. Butye Tódor és Butye János Anyica ellen kellő bizonyítékok hiányában az eljárást megszüntették, valamint Butye Tódor a Tou ellen is, aki időközben elhalálozott. Az ítéletben az összes terhelők megnyugodtak, Butyik János a Thutyék, Moskán János és Páska János kivételével, akik főlebbezték a kir. itéltáblához.

A dánosi rablógyilkosság. A dánosi haramiak bűnpöre a befejezés előtt áll. Rónay Kamill elnök délelőtti féltizkor nyitotta meg a tárgyalást. Hosszasan ismertette a pör anyagát, megmagyarázta az esküdteknek a háromszáz-harmincegy kérdést, a gyilkosság, a szándékos emberölés, a halált okozó súlyos testisértés, a megbecstelenítés, a gyújtogatás, a lopás, a rablás, a bűnpártolás szakaszait, a büntett és a vétség közötti különbséget, az ezekre a paragrafusokra eső büntetések maximumát és minimumát, a büntethetőség korhatárát és a bűnösség felismerésére vonatkozó szakaszokat. Féltizenegykor eltávolították a közönséget és az esküdtek a nagy teremben maradtak, ahol megkezdték a tanácskozást.

REGÉNYCSARNOK.

TÉVUTON.

Regény.

Írta:

ALESSANDRO SCARPA.

(Folytatás.)

(64)

»Bátyja akarata ellenére önnel összekelni, arra talán még képes lettem volna. Azonban önhöz titokban, bátyja tudtán kívül elmenni, képtelen vagyok. Szembe tudnék vele szállni, — kijátszani őt soha! Ne jöjjön a palazzetóba, ha csak teljesen tisztában nincs magával. Csak akkor, ha meggyőződtem róla, hogy boldogságához nélkülözhetetlenebb vagyok, mint bátyjának szives jó akarata, csak akkor tudnám rászánni megamat, hogy az öné legyek. Addig is, feloldom velem szemben minden kötelezettség alól, és kioltom emlékeimből a szavakat, melyekre tegnap, első hevültében, ragadtatni engedte magát.

Tisztelő hiva Sterzi Zioka.

Ezen igen határozott levelet Zinka borítékba zárta, erős kézzel címezte, becsengette komornáját s lelkére kötötte, hogy tüstént a palazzó di Veneziába küldje a levelet.

— Választ kérjek? — kérdezte a komorna.

— Nem! — felelé Zinka röviden.

Alig küldte el a levelet, szegény Zinkán természetesen szörnyű izgatottság vett erőt. Csaknem megbánta, hogy oly dühösen írt. Hisz mindazt a mi a levélben állt, elmondhatta volna akkor is, ha nem ír oly kemény, szenvedélyes hangon. Aztán újra átolvasta Sempály levelét, finom szemöldökeit ráncba szedte, kis fejcskáját rázta — s e percben egy második levélre esett tekintete, mit Sempály soraival egyidejűleg hoztak volt neki, de melyet mind eddig észre nem vett.

Most felismerte Truyn irását. Hirtelen felrántotta. A levélke csak pár szót tartalmazott:

»Édes Zinkal

Szegény gyermekem állapota az éjen át igen komolyra fordult. Az orvos kevés reményt táplál. Ha eszméleténél van a gyermek, csak önt hívja, de még lázas képzelődéseiben is önnel foglalkozik, önt keresi. Ha lehet, jöjjön. Öreg barátja, Truyn.

U. i. A betegség nem ragadós — tüdőgyulladás.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, május 26

Buza okt.	50 kilogrammonként	11.08
Buza ápr. 1908	—	09.95
Rozs ápr.	—	10.02
Zab ápr.	—	91.11
Tengeri máj. 1908.	—	7.32

Értéktözsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, május 26.

Osztrák hitelrészvény	—	626.25
Magyar hitelrészvény	—	734.75
Leszámitoló bank	—	403.—
Rimamurányi	—	509.25
Osztrák államvasuti részv.	—	644.50
Közuti vasut	—	523.50
Városi villamos vasut	—	282.50

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1908. május 26.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	109.25
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	92.—
Magyar koronajáradék	—	81.25
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	—	92.—
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	—	95.—
Magyar nyeresemény sorsjegy kölcsön	—	185.—
Tisza-szah. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	140.—
Osztrák járadék papírban	—	91.57
Osztrák járadék ezüstben	—	96.50
Osztrák járadék aranyban	—	113.75
Osztrák korona járadék	—	29.55
1860. osztr. államsor. jegyek	—	146.—
Osztrák magyar bankrészvény	—	1780.—
Osztrák hitelbank-részvény	—	260.73
Osztrák magyar államvasuti részvény	—	69550
Magyar hitelbank-részvény	—	633.50

Elhanyagolt erdősegek. Az utóbbi időben a megyében tulságosan felszokott a fatolvajok száma. Erről tudomást szerzett a földmívelésügyi miniszter is, aki tegnap rendeletet küldött ez ügyben az alispánhoz. A földmívelésügyi miniszter e rendeletében azt mondja, hogy tudomására jutott, miszerint a megyének Erdély felőli részén az erdők tulságosan el vannak hanyagolva. A kihasználást nem a törvény intézkedései szerint végzik s a kiirtott területek beültetésével nem sokat törődnek. Ezenkívül a lakosok az erdőket pusztítják, a fát tömegestől lopják s e közben a fiatal cserjést sem kimélik. A miniszter most szigoruan utasítja a vármegyét, hogy minden egyes esetben amikor szabálytalanul járnak el a kihasználók, vagy a lakosság tesz kárt az erdőben a legszigorubb intézkedéseket tegye meg.

Közigazgatási előadás a kamarában.

Van szerencsénk a kamarai beltag urak szives tudomására adni, hogy dr. Hegedüs Lóránt egyetemi magántanár, a magyar gyáriparosok országos szövetségének ügyvezető igazgatója, a folyó 1908. évi május hó 28 ik napján (csütörtök) délután fél 4 órakor a kereskedelmi iparkamara nagytermében közigazgatási életünk aktuális kérdéseiről, nevezetesen az adóreform, a szeszipar jövője és az összeférhetlenségi törvényrevíziója tárgyában előadást fog tartani, melyre az érdeklődőket ezennel van szerencsénk meghívni. Nagyváradi 1908. május hó 26. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara: *Huzella Gyula*, kir. keresk. tan. elnök. Dr. *Sarkadi Lajos*, titkár.

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCSKICS GYULA.

Szigligeti-színház.

Nagyváradi, 1908. május 27 én.

Ujdonság itt harmadszor.

Az igazság.

Szinjáték 4 telvonásban.

Személyek:

Warder	—	—	Góth Sándor
Warderné	—	—	G. Kertész Ella
Lindon	—	—	Bereghy Sándor
Lindonné	—	—	Hévessy Mariska
Roland	—	—	Szerémy Zoltán
Fraser Laura	—	—	Heves-Guzlika
Crespignyné	—	—	T. Pogány Janka
Inas	—	—	Ács Mihály
Portás	—	—	Erős S.
Szolga	—	—	Fekete Ferenc

Magyar királyi államvasutak.

99745—908. sz.

Pályázati hirdetmény.

(cérnák, nemez, különféle vásznak, selyemkelme, zsávolny függőszövet, nyírott futószőnyeg, linoleum szőnyeg és pénzesomagoló zsákok szállítása iránt)

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a fent megnevezett anyagokból 1909., esetleg 1910. és 1911. években felmerülő szükségletének biztosítása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok 1908. évi június hó 11-ig beértesztendők, a bánatpénzek pedig a megelőző napon déli 12 óráig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó 72609—92. számú részletes feltételek, ugyancsak a 122291—96. sz. általános szállítási feltételek a magyar királyi államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest VI., Andrassy-ut 73 szám, II. emelet, 43. ajtó) valamint minden üzletvezetésnél megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatványtáránál posta útján is megrendelhetők, megjegyezvén, hogy az általános szállítási feltételek minden példányáért 50 fillér, a különleges feltételekért pedig 30 fillér fizetendő. A feltételeknek posta útján való megküldése esetén 20 fillér postaköltség is beküldendő.

Budapest, 1908. május hóban.

Az igazgatóság.

Magyar királyi államvasutak.

121.605—909. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1908. évi szeptember hó 1-től 1909. évi augusztus hó végéig szükséges mintegy 15.000 q repce olaj szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az igazgatóságnak jogában áll a fenti ártételek mennyiségéből 10 százalék erejéig többet vagy kevesebbet megrendelni.

Ajánlat tehető az egész vagy részmennyiségre is. Az ivenként egy koronás magyar okmány bélyeggel ellátott ajánlatok lezárva és cég pecsétjével lepecsételve legkésőbb 1908. évi június hó 13-án déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlatot anag értékének 5 százaléka legkésőbb 1908. június hó 12-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122.291—96 sz. általános anyagszállítási és a repceolajra vonatkozó 111.330—901 számú különleges feltételek.

A pályázatra, valamint a szállításra vonatkozó egyéb részletes módok az ajánlati felhívásban foglaltaknak mely az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál valamint az üzletvezetésnél megtekinthetők.

Ezen ajánlati felhívást az ajánlatot tenni szándékozóknak a fentnevezett anyag és leltárbeszerzési szakosztály ingyen adja ki, vagy kívánságára postán is elküldi.

Rudapest 1908. május hóban.

Az igazgatóság.

Magyar királyi államvasutak.

92988—808. sz.

Hirdetmény.

Új személydijszabás életbeléptetése.

A szatmár—mátészalkai helyi érdekű vasúton a megnyitás napján zónarendszerű személy- és podgyász dijszabás lép életbe.

Ezen dijszabás a magyar királyi államvasutak dijszabáselárusító irodájában (Budapest, Benczger-utca 33.) 20 fillérést kapható.

Budapest, 1908. május havában.

Az igazgatóság.

Magyar királyi államvasutak.

99186—908. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a jövő 1909. évben esetleg 1909—1911 szükséges kisebb értékű fém és vasnemű anyagok szállításának biztosítását óhajtván, eziránt pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi június hó 17-ik déli 12 óráig beértesztendők, a bánatpénz pedig folyó évi június hó 16-án déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek valamint a mennyiségeket feltüntetve kimutatások, ugyancsak a különleges szállítási feltételek a magyar királyi államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 73.) megtekinthetők.

Budapest, 1908. május havában.

Az igazgatóság.

Gerhardt Gizella

— női ruha műtermét —

Nagy Sándor-utca 8. szám

— alá helyezte át. —

Varóleányok felvételnek.

Magyar királyi államvasutak Budapest-Jobbparti Üzletvezetőség

18574—1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Győr állomására levő pályavendéglő bérletére az 1908. évi október hó 1-től számított 5 évi időtartamra, azaz 1913. évi szeptember hó 30-ikáig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Az 1 korona bélyeggel és ajánlat a magyar kir. államvasutak Győr állomásán levő vendéglő üzletnek bérbevételére az 18574. számhoz felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nem különben a kellő okmányokkal (erkölcsi és vagyoni bizonyítvány, iparengedély, honossági igazolvány stb.) felszerelt ajánlatok 1908. évi június hó 15-ének déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség titkári hivatalához (Budapest, Kerepesi-ut 3. szám) posta útján térti vevény mellett nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 1000, azaz egyezer korona készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékű papirokban nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1908. június 14-ének déli 12 órájáig leteendő.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tizennégy napnál nem régebbi árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékben fognak számítani.

A vendéglő bérletére vonatkozó egyéb felvilágosítások ezen üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Budapest, Kerepesi-ut 3. szám, I. emelet, 30. ajtó) vagy a győri és szabadkai forgalmi főnökségnél a hivatalos órák alatt megszereshetők. Az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a pályázati feltételeket ismerik és azokat magukra nézve kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatok figyelembe vételét nem fogadjuk.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül a felajánlott bérre szabadon választhasson.

Tájékoztatásul még megjegyezzük, hogy az I. és II. osztályú étterem, valamint a vendéglősnek átadandó lakás és konyha világításáról illetve fűtéséről a bérlet saját költségén tartozik gondoskodni, a III. osztályú étterem fűtési és világítási költségét azonban felerészben a vasut viseli.

Budapest, május hó 13.

Az üzletvezetőség.

SIRUP-PAGLIANO a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1828 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használják. Orvosi rendeltetű minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést s annak következményeit, mint vértorlás a fejbe stb., előmozdítja az anyagcserét s vértisztítóan hat bőrkiütések, csúsz, közhégyenél stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A. 48.) Via Pandolfini. Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselő: Dr. F. Herzig, Wien, VII. (A. 48.) Mariahilferstrasse 48. Gyógyszerárak főleakatként kedvező feltételek mellett kerestetnek.

255 1—9

5580—908. sz. — 4396—908. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsától nyert megbízás folytán nyert megbízás folytán az alábbi munkálatok munkálatok vállalatba adása céljából a f. évi június hó 9-én a városház bizottsági termében d. e. 10 órakor nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatok a következők:
1. A várad-váraljai fiu és leány iskolának tervszerinti kibővítése, — az előirányzati összeg 16583 kor. 22 fill.

1. A Széles és Uri-utca sarkán levő fiu iskolának terv szerinti kibővítése, — előirányzati összeg 18590 kor 19 f.

3. A bűdös árok rendezése céljából szükséges földalatti beton csatorna elkészítése a vonatkozó terv szerinti, — az előirányzati összeg: 25900 kor.

4. az iskoláj építése június hó 1-én megkezdendő s 908. szeptember hó 1-re befejezendő, — csatorna építési munkálatok legkésőbb június hó 1-ig megkezdendő és 1908. október 1-ig befejezendők.

Bánatpénzül az előirányzati összeg 5 százaléka teendő le. — A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata csatolandó az ajánlathoz, A bánatpénz készpénzben, vagy óvadékképes érték papirokban tehető le.

Ajánlatok csak írásban alulírott küldöttségi elnök kezéhez 1908. június hó 9-ik napjának d. e. 10 órájáig adhatók be. — Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak a szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. — A borítékban megjelölendő az a munkálat, melyre az ajánlat vonatkozik.

A fenti vállalatokra vonatkozó feltételek, költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy jelen hirdetmény, az árlejtési feltételeket költségvetéseket és terveket ösmeri és azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalmazására vonatkozó határozásai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelező.

Az 1, 2, és 3 pont alatt felsorolt munkálatok csak egy-egy fővállalatnak adatnak ki, miért is egyes munka nemekre tett ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés megtörténik, ellenben Nagyvárad városát csakis az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Azon pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon keresk. és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatunk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árszámra tekintet nélkül szabadon választhasson esetleg újabb árlejtést tarthasson.

Nagyvárad, 1908. május hó 22-én.

Komlóssy József,

jog és gazdasági tanácsnok, mint az árverési küldöttség elnöke.

Fülöp István Európa szállodája.

Nagyvárad legkellemesebb látogatott, szórakozó helye. Most nyílt meg az Európa remek herthelyisége. Kitűnő egészséges hegyi levegő. Villamos megállóhely. Telefon. Naponta pompás cigányzene. A vendéglős saját te. mést, kitűnő borral, finom Dréher sörrrel szolgál a közönségnek. Elsőrendű konyha. A szoba árak igen mérsékelték. Az előkelően berendezett szállodát és a gyönyörű kerthelyiséget ajánljuk a közönség figyelmébe.

Pável-utca 27. sz. a.

ujjonnan épülő házban több

5, 4, 3 szobás lakás

== a novemberi negyedre ==

=== kiadó. ===

Minden lakás parkettezve, villamos világítással s a szükséges mellékhelyiségeken felül előszoba, fürdőszoba és cselédszobával van ellátva.

Felvilágosítást ad a délutáni órákban:

Dr Mihely Lajos,

ügyvéd.

253

≡ Fogorvosi ≡

és fogtechnikai műterem
Nagyvárad, Rákóci-ut
(Fő-utca) 22 szám.

Rendelés: d. e. 8—12-ig.
d. u. 2—6-ig.

állami és városi hivatalnokok, valamint tanítók 20 % árengedményben részesülnek, részlet fizetésre is.

Rákóci-ut 22.

Fogorvosi és fogtechnikai műterem vezetésére.

209

≡ Aranyozó! ≡

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **szalon és templon aranyozó műhelyemet Nagyvárad, Kossuth L. u 3. sz.** Bihar megyei Takarékpénztár épületéből

Rákóci-ut (Fő-utca) 7. sz. az Orsolya szűzek új bérpalotájába helyeztem át.

Midőn ezt becses tudomására hozom mélyen tisztelt megrendelőimnek, legyen szabad megemlítenem, hogy elvállalok rajz szerint egyszerű kivitelű a legdiszesebb kivitelű; Oltárokat, szent sirokat, icon osztásokat, templom berendezési részeket tatarozásokat Továbbá szalon-butort, kávéház, torony-tetőzet, sirköbötük, tükör és képkeret aranyozását, azonkívül minden szakmába vágó munkák készítését, javítását, valamint szobrok kijavítását, és festését.

Ezután is minden török vésemmel odafogok hatni hogy nagyon tisztelt pártfogóimat és megrendelőimet megelégedésére szolgáljam ki és maradtam b. megrendelését kérve, kiváló tisztelettel

GYÖRY JÁNOS

szalon és templon aranyozó.

Kívánatra költségvetést készítek, vidékre saját költségemen utazok, hogy a felvállalandó munkát megtekintsem.

231

!! Kedvező fizetési feltételek !!

Nem hirdetünk

Végeladást sem

— Kiárusítást

hogy régi divatból kiment árukat a közönség nyakába sózzuk, hanem az idény előrehaladása miatt az összes új nyári árukat, mint

ruhavásznak batisztok delainek árait tetemesen e-

szállítottuk.

Vászon, fehérneműk, és asztalneműk, ugyszintén szőnyegek, függönyöknél az eredeti árakból 20 százalék engedély.

Kedvező fizetési feltételek.

Mosóárak színe és minőségéért teljes szavatosság.

330

Kiváló tisztelettel

**Wallerstein
Fülöp Fiai**

Bémer-tér, Pannonia mellett

!! Kedvező fizetési feltételek !!

BARTOS H. és TÁRSA

NAGYVÁRAD, Rákóci-ut 2., Bazár-épület.

Kizárólagos harisnya és ernyőkülönlegesek. Állandó nagy raktár férfi-, női- és gyermekharisnyákban a legegyszerűbbtől a legfinomabbig, továbbá eső- és napernyők!

Folytonos újdonságok!

!!! Javítások gyorsan eszközöltetnek !!!

Nagyvárad város polgármesteri hivatala.

2265—908. eln. sz.

Hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának f. évi május hó 14-én tartott ülésében 232—5359 kgy. sz. véghatározata alapján a nyugdíjazás folytán üresedésbe jött II. oszt. rendőrbiztosi, ennek betöltése folytán esetleg üresedésbe jövő egyéb állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

A második oszt. rendőrbiztosi állásnak ez idő szerinti javadalma a következő:

Törzsfizetése 1680 kor.

Személyi pótlék 200 kor. 50 fil.

Lakbér 562 kor. 50 fill.

A személyi pótlék fizetés jellegével bir a nyugdíjba is beszámítandó.

Az állás a június havi rendes törvényhatósági bizottsági ülésen választás útján élethosszigan fog betölteni. Az állás nyugdíjjogosultsággal van összekötve.

Felhívom mindazokat, akik a II. oszt. r. biztosi állásra, ennek besölfése folytán esetleg megüresedő egyéb állásokra pályázni óhajtanak, miszerint szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket június 6 napjának d. u. 5 órájáig Főispán urhoz mint a kijelölt választmány elnökéhez címezve a polgármesteri hivatalhoz annyival is inkább nyujtsák be mivel a későbbben beadandó pályázati kérvények figyelembe vétel nem fognak.

Nagyvárad 1908. május hó 23 án.

Rimler Károly s. k.
polgármester.

Legjobbak

**a
Moskovits**

czipők.

Kossuth-utca 5.

24

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR JELZÁLOGKÖLCSÖNEI.

A Nagyszebeni Általános Takarékpénztár (Nagyszeben) ad félévi tőkét és kamatokat magukban foglaló egyenlő részletekben teljesen törleszthető jelzálogkölcsonöket és pedig 10, 15, 18, 23, 25, 27 $\frac{1}{2}$, 32, 35, 40, 41, 44 $\frac{1}{2}$ 50 évi törlesztésre.

Kölcsonkérvényeket elfogad: **Breitenstein Frigyes, Bóthlen-utca 9.**, ki egy szersmind bővebb felvilágosítást is nyujt.

170